

Пијаниста светске репутације први и најјачи сусрет са класичном музиком доживео је у Београду. У нашој престоници сваког лета чекао га је паралелни живот коме се враћао из родног Сан Франциска. После студија математике и музике на чувеном Берклију пут га је одвео до престижног париског Конзерваторијума. Симпатије публике, али и строге француске критике, освојио је оригиналним извођењем дела Клода Дебисија у бројним концертним салама широм планете

Јелена БОШКОВИЋ

Фото: Жељко СИНОБАД и приватни албум

Где год се појави, тридесетогодишњи виртуоз Иван Илић изазове пажњу светских медија. Планинар од музичара по признању „ББС”-ја. Авантуриста класичне музике по „Њујоркеру”, пијаниста реалне личности, чије име треба да се запамти према француском „Монду.” У Београд, град из кога су његови родитељи пре скоро четири деценије пошли пут Сан Франциска, је стигао скоро непримећено.

- Дошао сам да видим породицу. За Београд ме везује први и најјачи сусрет са класичном музиком. Од треће године био сам редован посетилац концерата на „Коларцу”, који су се одржавали недељом ујутру. Имао сам паралелни живот овде, који ме чекао сваке године - почиње разговор Иван Илић.

Један од водећих светских пијаниста, рођен у Сан Франциску први пут за клавир је сео у шестој години. Пет лета касније могао је да се похвали озбиљним јавним наступом. На престижном калифорнијском универзитету „Беркли” завршио је у року студије музике и математике. А, онда га је пут одвео на постдипломске студије на угледни париски Конзерваторијум. Гло класичне музике заљубљао је оригиналном интерпретацијом чувеног

композитора Клода Дебисија 2008. године. И то уз благонаклоне критике строге француске, али и светске јавности.

Пинк Пантер на клавиру

Прича наш саговорник и како је породица Илић стигла до америчког континента седамдесетих година.

- Мој отац Александар је завршио гимназију у Сан Франциску јер је деда био амбасадор Уједињених нација у Америци. Касније се поново вратио. Мама Драгана га је пратила на докторске студије из физике, које је у Калифорнији завршио.

У Сан Франциску породицу је увећала прво ћерка Ирена, а три године касније и син Иван.

- Сваке године су нас родитељи доводили у Београд. Ишли смо из посете у посету. Лети сам овде добијао огромну породицу. То нам је и највише недостајало у САД. Захваљујући томе сам стекао и други поглед на Америку, неку дистанцу која ми је касније доста значила.

Значио је нашем саговорнику и сусрет са овдашњим вршњацима који су похађали државну музичку школу. Био је Иван помало љубоморан на њихову привилегију коју му амерички систем није понудио. Али су му те околности како каже дале још више мотива да вежба.

Тридесетогодишњи пијаниста током недавне посете Београду

ГОДОВСКИ ЗА ЛЕВУ

Иван на прошлогодишњем концерту у Бордоу

Први музички кораки у породичној кући у Сан Франциску

Уз професора Пола Финка направио је прве кораке у класичној музици.

- Са њим сам имао потпуну слободу. Могао сам да свирам поп, реп или џез. Шта год пожелим, од музике из цртаног филма „Пинк Пантер” до почетне шпице из серије „Династија”. Није био сноб у уметничком смислу, био је добар педагог.

У једанаестој години чекао га је први озбиљни наступ, после освојеног конкурса у Сан Франциску. Било је то у приватном салону, под будним оком жирија јапанских и руских музичара. Раштимовањем клавир додатно је појачао дечачку трему. Кријући сузе напустио је концертну салу и оцу Александру, који га је чекао у колима плачним гласом рекао да више неће да свира. Међутим, дела Брамса и Гершвина које је извео говорила су супротно. Већ сутрадан је стигла вест да је освојио прву награду од стотину долара.

- Нисам знао шта ћу са толиким новцем. Пребројавао сам колико могу сладоледа да ➤

РУКУ

➤ купим кад будем стигао у Београд. Чак сам и фотокопирао чек. Имам га још у соби у Калифорнији, кроз смех прича.

Ватрено крштење на факултету

Скроман је Иван док говори о освојеним конкурсима у Америци. Додаје да су они озбиљнији дошли тек на „Берклију“ који је уписао 1996. године. Ишле су нашем саговорнику од руке бројке од малена, колико и ноте. Једноставно није могао да се одлучи, па је уписао студије математике и музике истовремено.

И поред строгих професора и велике конкуренције, уз добре пријатеље и разговоре о музици и математици до зоре, успео је да заврши оба факултета у року.

- Било је ту великих импровизација да бих стигао да се посветим паралелним студијама. На „Берклију“ влада једна специфична атмосфера. Није било битно колико присуствујеш настави, од тога не зависи оцена. Тако сам и прескакао часове, долазио у осам сати ујутру кад клавири нису били заузети. Имао сам слободу да свирам цео дан, што је за мене био сан, а успевао сам да добијем добре оцене.

На дан дипломирања на калифорнијском Берклију у мају 2001. године

Успомене са снимања краткометражног филма „Руке“ у Паризу: Иван са колегиницом и режисером Лук Плисоном

После прве године студија, није више имао дилему чиме ће да се бави. Ватрено крштење дошло је на мини концерту у подне у препуној факултетској концертној сали. Атмосферу са четрдесетоминутног наступа пред шест стотина људи из кампуса и данас памти.

У року је студије привео крају, до последњег момента не знајући да ли је положио последњи испит те 2001. године. Два месеца касније као стипендиста „Берклија“ нашао се на постдипломским студијама на престижном париском Конзерваторијуму.

Није много времена прошло кад је стигла награда „Премиер при“, највеће признање ове угледне институције.

- Била је то велика част за мене. Видео сам да ми Париз нуди невероватне прилике и одлучио да останем. Имао сам у то време бесплатне концерте по црквама у недељна поподнева пред публиком која плаче. Кроз разне програме које сам изводио током целе године спремао сам испите, које сам тако лакше полагао.

Невероватне прилике наставиле су да се нижу. Кренула је светска турнеја. А, београдској публици први пут се представио бесплатним концертом у павиљону Цвијете Зузорић 2004. године. Четири лета касније објавио је и први компакт диск са оригиналним интерпретацијама чувеног композитора Клода Дебисија.

-Намерно сам изабрао француску музику. Био је то велики изазов за мене, посебно што још постоје људи који су студи-

рали код Дебисијевих ђака. Желео сам да урадим своју интерпретацију, довољно моћну да публика одмах зна ко сам.

Да је успео брзо му је потврдила награда француске телевизије „Мецо“ посвећене класичној музици, као и пласман на листи топ пет дискова године америчког „Фанфар Магазина“. Мало је светских станица на којима није емитован Иванов првенац, од британског ББС-ја, преко француских, италијанских, америчких, немачких до оних афричких. Такође је мало је и концертних дворана широм планете где није наступио. Од чувеног Карнеги Хола у Њујорку до бројних европских престоница.

После Дебисија, на ред је дошао и америчко-пољски композитор Леополд Годовски, чији опус Иван изводи свирајући само левом руком. У ту част снимио је и краткометражни филм „Руке“ са француским режисером Лук Плисоном.

- Лук је написао причу о пијанисти који је изабрао да свира левом руком због љубави. Суштина је да се десна рука уопште не користи током извођења, а то тражи висок технички ниво и споро се спрема.

Филм је већ завршен, а пред француску публику на пролеће стиже и други Иванов диск „Годовски за леву руку“. После атлетског рада на брзој и виртуозној музици овог композитора, како каже, дошло је време да се окуша и у авангардним америчким композицијама које попут музичких медитација трају и два сата. ■